

ŠTEVILKA 57.

Avstrijci se umeknili pred močnejšimi Rusi.

Zadnji poročajo, da so v enem tednu ujeli več nego 108,000 mož; ali je res, ne vemo.

Verdun se še vedno drži.

Avstriji napredujejo na laški fronti. Salandra odstopil.

Dunaj, 8. jun. (Čez London.) — Avstro-ogrsko vojno vodstvo je danes objavilo sledeče poročilo:

"V Volhiniji so se naše čete pred močnejšimi sovražniki ob zgornji Putilovski, ne da bi bile resno nadlegovane, umeknile na ravnino pred Lutskom. Na vseh drugih točkah severovzhodne fronte so bili Rusi pod krvavimi izgubami odbiti; tako zlasti severozapadno od Rožalovke, ob Dolenjem Stripu, blizu Berestjanov, ob Czernynu, blizu Capanova, ob gornji Stripi, blizu Jaslovic, ob Dnjestrju in ob besarabski meji.

Devet ruskih napadov odbitih.

"Severozapadno od Tarnopola je ena naših divizij odbila na eni točki dva in na neki drugi točki sedem ruskih napadov s težkimi izgubami za sovražnika.

"Tudi na ravninah pri Okni in Dobronovu, kjer je prišlo do ljutega spopada, so imeli Rusi zaznamovati prav težkih izgub."

Kaj poroča Petrograd.

Petrograd, 8. jun., čez London. — Zavzetje Lutske v Volhiniji in tudi več močno utrjenih avstrijskih postojank naznanja tukajšnji vojni urad danes.

Poleg Avstrijcev, poprej ujetih v nedavno začetem ofenzivnem gibanju, so Rusi ujeli v večeršnjem bojevanju 58 častnikov in 11,000 mož, kakor pravi naznanilo. Uplenjenih je bilo tudi veliko vojnih potrebščin.

Rusi zavzeli Lutsk.

Naznanilo pravi: "V torek smo razvili našo ofenzivo v smeri Rovna in Kovelja, in sledeč za petami sovražniku, smo se spopadli z njim pri Lutsku in smo potem zavzeli to mesto. Na mnogih mestih smo zavzeli linije rek Ikva in Stryp ter jih tudi prekoračili in nadaljevali našo ofenzivo.

"V Galiciji ob dolenji Stripi je naša pehota, podpirana po topniškem streljanju, zavzela z odločnim prodiranjem več močno utrjenih sovražnih postojank na fronti Trzibuhovske-Jaslovec in dospela prav blizu linije ob reki Stripi.

Prodirajo dalje.

"Poleg prej ujetih 40,000 Avstrijcev smo ujeli tokom večeršnjega bojevanja 58 častnikov in kakih 11,000 mož, kateri uplenili več topov in strojnih pušk in mnogo drugega orožja.

"Uspehi spopadov od četrtega do sedmega v Volhiniji in Galiciji nam dovoljujejo zavesti, da smo že pridobili veliko zmago, ki je veščana z velikim pretrgom sovražne utrjene fronte."

Avstrijsko uradno naznanilo.

Berlin, 9. jun., brezlično v Sayville. — Avstro-ogrski glavni stan je dne 8. junija objavil sledeče naznanilo:

"V Volhiniji so avstro-ogrski čete

po spopadu zadnje straže dospeli v nove postojanke ob reki Stryp. Ob Ikvi severno od Veznioczyka ob reki Stripi je bilo več ruskih napadov odbitih.

"Ob dolenji Stripi napadajo zopet Rusi z močnimi oddelki. Spopadi še niso končani."

Rusko uradno naznanilo.

Petrograd, 9. jun. — Danes objavljeno uradno naznanilo ruskega vojnega urada pravi:

"Bojevanje se nadaljuje v Volhiniji in Galiciji. Nemci poskušajo ustaviti razvoj naše ofenzive na svoji predrti fronti. Nemške pomožne čete so dospeli iz krajine severno od Poljesja. Mnogi Nemci so med ujetniki.

"Vkljub trdovratnemu odporu sovražnemu na mnogih točkah se naša ofenziva nadaljuje na celi fronti od Pripietskega močvirja do rumunske meje.

"Naše konjištvo je vodilo napad v mnogih odsekih. Blizu Suseka, vzhodno od Lutske, je skadron kozakov napadel sovražnika za utrdbami ter uplenil dva topa in 200 zabojčkov streliva.

Mladi vojaki drzni.

"Blizu Borjatna, jugovzhodno od Lutske, so naše čete v praskah uplenile dva 10-centimtrska topova ter ujele 4 častnike in 160 vojakov, in blizu Dobrjatna ob Ikvi pod Mlynovom in 10-centimtrski top in petindeset manjših topov.

"Naši mladi vojaki tekmujejo s svojimi starejšimi v hrabrosti. Ena taka divizija mladih vojakov je v naglem napadu pri Opeličenju poglala sovražnika nazaj do Styra in zavzela predmostje blizu mesta Rožici. Ujele je 2,500 Nemcev in Avstrijcev ter uplenila mnogo strojnih pušk in vojnih zaloz.

"Prekoračili smo reko Stripo in naše čete so dospeli do reke Zlote Lipe pri Peteku.

"Med vodstvom boja v enem odseku naše ofenzive je bil general Mikulin resno ranjen.

Ujetnikov do 66,000.

Število naših ujetnikov neprestano narašča. Poleg 958 častnikov in nad 51,000 vojakov je naznanjenih smo tokom večeršnjega bojevanja ujeli dodatnih 185 častnikov in 13,714 vojakov, tako da znaša skupno število ujetnikov v zadnjem vojskovanju 1,143 častnikov in nad 64,714 vojakov.

"V sredo zvečer je sovražno topništvo silno bombardiralo okraje severovzhodno od Kreva in južno od Smorgna. Pozneje se je bombardiranje raztegnilo dalje severno, in v četrtek zvečer je sovražnik v močnih oddelkih začel ofenzivo, ali vsi njegovi poskusi, približati se našim postojankam, so bili odbiti. Pet nemških zrakoplovcev je napadlo mesto Logičin, severno od Pinske, in spustilo petdeset bomb. En zrakoplov je bil zbit po našem topništvu in je padel v nemške linije."

Nadaljnji ruski uspehi.

Petrograd, 10. jun. — Rusi nadaljujejo svojo zmagonosno ofenzivo in so porinili svoje linije še dalje naprej na avstrijsko ozemlje v dveh važnih odsekih, pri Lutsku in Volhiniji ter med

Buczaczem, ki je bil zavzet danes, in Potokom Zlotim v Galiciji.

Mnogo nemških vojakov je bilo med ujetniki v bojevanju zadnjih dveh dni. Ti so povedali, da so Nemci poslali več divizij z daljnjegega severa.

Vojni urad je naznanil danes, da so Rusi ujeli 97 častnikov in 5,500 vojakov, poleg prej naznanjenega skupnega števila. Uplenili so nadaljnjih enajst topov.

Zopet mnogo Avstrijcev ujetih.

Petrograd, 11. jun. — Danes izdano uradno naznanilo pravi, da so Rusi v večeršnjem bojevanju na fronti v Volhiniji in Galiciji ujeli 409 častnikov in 35,100 vojakov. Uplenili so tudi 30 topov, 13 strojnih pušk in ogromno množino drugih vojnih potrebščin.

Naznanilo pristavlja, da je samo armada Tečiskina, prodirajoča v smeri Črnovic v Bukovini, premagavši Avstro-Ogre ujela 18,000 mož.

Odkar se je začela sedanja ruska ofenziva, so Rusi ujeli enega generala, 1,649 častnikov in več nego 108,000 vojakov, ter uplenili 124 topov, 180 strojnih pušk in 58 bombnih metalnic.

Dunaj priznava umikanje.

Dunaj, 11. jun. (Čez London.) — Danes izdano avstrijsko uradno naznanilo priznava, da so avstro-ogrski čete umeknile pred "množico močnejših sovražnikov" v severovzhodni Bukovini, kjer so boji nenavadno ljuti.

Laška fronta.

Rim, čez London, 8. jun. — Sledeče uradno naznanilo je bilo izdano danes:

"V gornji Val Tellini (severozapadno od Tridenta) so naše alpske čete razširile svoje zavzeto ozemlje na Ortlerskih planinah s tem, da so zasedle prelaze Camosei, višina 3,199 metrov; Volontari, 3,042 metrov; Ortler, 3,359 metrov, in gostilno na prelazu Hochjoch, 3,530 metrov.

"V dolini reke Chiese je sovražnik napadel našo stražo pri Scorzadu, nad Daone. S protinapadom se razkropili napadniki.

"V Adiški dolini je bil topniški dvoboj. Sovražnik je večer s težkimi topovi bombardiral naše postojanke južno od Rio Cameras in na Pasubiu. Naše topništvo je razkropilo sovražno koncentracijo severno od kraja Marco, v Lagarinski dolini in pri Vallarsi.

"Na visoki planoti Sette Comuni in Bac Comuni besni bitka ob celi fronti. Zvečer 6. t. m. je sovražnik po silni topniški pripravi ponovno napadel naše postojanke jugozapadno in južno od Asiaga. Spopad se je nadaljeval obupno vso noč in končal v jutro z avstrijskim porazom.

"Večerj popoldne je sovražnik obnovil svoje silne napore proti središču in desnemu krilu naše linije. Gosta množstva pehote so se ponovno zadržala k naskoku na naše postojanke južno od Asiaga in vzhodno od Campomulske doline, ali vsakikrat so bila odbita z ogromnimi izgubami."

Tirolci in Štajerci v ognju.

Dunaj, 8. jun. (Čez London, 9. jun., zakesnelo.) — Kakor naznanja avstro-ogrsko vojno vodstvo, so bili večerj po višavah pri Asiagu ob celi fronti pridobljeni novi uspehi. Jugovzhodno od Gesune so se tirolski in štajerski polki ustanovili na Monte Lemerle. Vzhodno od Gallia napadajo Avstrijci že okraj mesta Ronchi. Tekom večera so deli 2. bosno-hercegovskega pešpolka v družbi z graškim domačim polkom (št. 27) naskočili Monte Moletta.

Avstriji pridli dalje.

Dunaj, 9. jun. — Vojni urad je noč objavil sledeče poročilo o vojskovanju proti Italiji:

"Na višavju blizu Asiaga je avstro-

ogrski napad na celi fronti jugovzhodno od Cesune in Gallia pridobil nadaljnega ozemlja. Avstro-ogrski čete so se ustanovile na Monte Lemerle, jugovzhodno od Cesune, in so prodrele vzhodno od Gallia onostran Roncija.

"Med večerom so oddelki bosanskega in hercegovskega drugega pešpolka ter sedemindvajsetega graškega pešpolka naskočili Monte Melena.

Število ujetnikov raste.

"Število Italijanov ujetih izza pričetka tega meseca je doseglo 12,400, med katetimi je 215 častnikov.

"Na dolomitški fronti je bil napad po več sovražnih italijanskih bataljonih proti Crodri Delanconi odbit."

Cadorna se umika.

Rim, 9. jun. (Čez London.) — V danes objavljeno uradno naznanilo je rečeno med drugim:

"V Sette Comuni se je nadaljevala bitka s skrajno silnostjo. V sredo je bil napad na naše postojanke vzhodno od Campomulske doline do enajste ure zvečer 'obupno nadaljevan'. Naša pehota je usmrtila veliko število sovražnikov. (1)

"Tekom večeršnjega dne je sovražnik po ogromnem ojačenju in po silnem bombardiranju obnovil svoje napade v okrajju vzhodno od Asiaga in vzhodno od Campomulske doline. Naši alpinci in naša pehota so ponovno odbili sovražne vrste in šli z bajonetom hrabro k protinapadu. Koncem bojne dne so se naše čete, da lahko bolje prenesejo neprestano streljanje brezštevilnih sovražnih topov in baterij, umeknile v nove, nekaj sto metrov dalje vzhodno ležeče postojanke. (Iz česar bi kdo sklepal, da avstrijske baterije ne morejo dovolj daleč streljati.)"

Salandra odstopil.

London, 11. jun. — Iz Rima poročajo, da je ves kabinet Salandra danes podal ostavko. Ministrska kriza je bila povzročena s tem, da poslanska zbornica ni hotela večer izreči vladi zaupnice, zahtevane povodom proračunske predloge.

Zapadna fronta.

Pariz, 8. jun. — Bombardirana črepina starega forta Vaux je naposled prešla v posest Nemcev po junaškem odporu, v katerem so bile čete odrezane od življenjskega zalog pet dni in od vsake zveze štirindvajset ur.

Po svojem umiku pa so Francozi obdržali zakope okrog zapadnih in južnih pobočij trdnjave. Obupna obramba po poveljniku Raynalu in malem oddelku, puščenem v trdnjavi, tvori enega najznamenitejših prilogovk verdenske kampanje. Trdnjavnica je bila postopno razbita v kose v strašnem sedemdnevem bombardiranju, med tem ko so bili pehotni sunki ponovno podjeti proti pobočjem trdnjave, njenim jarkom in zunanjim utrdbam.

Zveza pretrgana.

Zarana večerj je bil gen. Raynalov oddelk privraket odrezan od zveze s francoskimi zakopi 300 jardov južno. Vozila za živež in bombe so bila že pretrgana in zalog hrane v posadki je zmanjkalo.

Med tem so Nemci dovedli dve sveži diviziji in ju poglali naprej v petirih zaporednih množnostnih naskokih, ki so vkljub strašnim izgubam, povzročeni po francoskem topništvu, končno pridobili Nemcem notranje branike trdnjave in ugali njene branjelje. Nobena vest ni došla od gen. Raynala, odkar je bila zveza privraket pretrgana, in neznana je njegova in njegovih vojakov usoda.

Francoske linije obsegajo sedaj krog notranjih trdnjav in zakopov, ležečih južno od forta Vaux, in sicer v polukrogu od pet do šest milj izven Verduna.

Nemci vzeli nekaj zakopov.

Pariz, 9. jun. — Nemci so snoči osredotočili svoje napade na fronti ene in ene petine milje vzhodno in zapadno od Thiaumontove farme, severovzhodno od Verduna, ter prodrli v francoske zakope med farmo in Cailletskim gozdom.

Dva napada na francoske postojanke na Griču 304 zapadno od reke Meuse sta bila odbita. Padec forta Vaux globoko obžalujejo Francozi, ali mnenje ni poparjeno. Umeknitev francoske linije v notranje verdenske utrbe na desnem bregu reke Meuse, ki jo so napovedovali vojaški pisci, ni bila izvršena. Predno morejo Nemci prodirati dalje, morajo zavzeti Fort Souville, kajti francoski topovi na višini tega forta obvladujejo linijo grebenov od Vauxa do Douaumonta.

Le 11 ladij izgubili v bitki.

Berlin, 8. jun., čez London. — Danes izdano uradno naznanilo navaja skupno izgubo nemških vojnih ladij

Charles E. Hughes in Charles W. Fairbanks.

Republikanska nominiranca za predsednika odnosno podpredsednika sprejela nominacijo.

Progresivniki v zadregi.

Roosevelt odklonil nominacijo od strani Bull Moose-stranke.

Chicago, Ill., 11. jun. — Charles Evans Hughes, sodnik najvišjega sodišča Združenih Držav, je bil nominiran za predsednika skoraj enoglasno v republikanski konvenciji, čeprav je do konca močlal, da niso vedeli, ali sprejme ali odkloni čast, če bo nominiran.

Charles W. Fairbanks iz Indiane je bil nominiran za podpredsednika. Theodore Roosevelt, ki ni hotel sprejeti Hughesa kot skupnega nominiranca obeh strank, je bil nominiran za predsednika v deželni konvenciji progresivne stranke, ki je izbrala kot svojega nominiranca za podpredsedništvo John M. Parkerja iz New Orleansa.

Hughes sprejel nominacijo.

Takoj po prejemu brzojavnega obvestila o svoji nominaciji je sodnik Hughes v Washingtonu poslal predsedniku Wilsonu svojo ostavko od najvišjega sodišča, in predsednik jo je prav tako hitro sprejel.

Obenem je sodnik Hughes poslal republikanski konvenciji sprejemno brzojavko, v kateri je privraket prelohil svoj molk in razložil svoje politično stališče.

Sprejete podpredsedniške nominacije po g. Fairbanksu je bilo naznanjeno pozno popoldne.

Roosevelt odklonil nominacijo.

Ko je Col. Roosevelt v Oyster Bay prejel obvestilo o svoji nominaciji v progresivni konvenciji, je brzojavil na Bull Moose-stranko pismo, v katerem pogojno odklanja načelovati tretjemu tiketu.

Nasvetoval je v tem pismu, naj se njegova pogodja odklonitev progresivne kandidature predloži progresivnemu deželnemu odboru, in če odbor spozna g. Hughesovo politično stališče za zadovoljivo, potem naj se njegova odklonitev progresivne nominacije smatra za končno veljavno. Če pa Hughesovo stališče spozna odbor za nezadovoljivo, se hoče Col. Roosevelt posvetovati z odborom, kaj bi bilo najbolj ukreniti z ozirom na potrebe Združenih Držav.

Progresivni deželni odbor se je odgodil do dne 25. junija, ko se snide na razpravo o pogodji odklonitvi Rooseveltovi.

Pred demokratsko konvencijo.

St. Louis, Mo., 11. jun. — Demokratska deželna konvencija bo prvo politično zborovanje, ki se bo vršilo v tukajšnjem Coliseumu. Pri prvi javni prireditvi v tem poslopiju je govoril

med bitko pri Juetlandu kot eno bojno križarko, eno ladjo starostavne linije, štiri male križarke in pet torpedovk. Naznanilo pravi:

"Od teh izgub je bila bojna ladja 'Pommern' spuščena na morje 1. 1905. Izguba križark 'Wiesbaden', 'Elbing' in 'Frauenlob' ter peterih torpedovk je bila že izporočena v uradnih naznanilih. Iz vojaških razlogov smo doslej zamolčali izgubo bojne križarke 'Luetzow' in križarke 'Rostock'."

Naznanilo pravi, da so bile to vse izgube, ki jih so utrpeli Nemci. Zopet je rečeno, da so bile angleške izgube večje, nego jih priznavajo Angleži sami, in so bile med izgubljenimi ladjami dreadnaught 'Warspite', bojna križarka 'Princess Royal', križarka 'Birmingham' in prejkone dreadnaught 'Marlborough'."

Zahtevajo mir z Rusijo.

London, 8. jun. — Brzojavka iz Amsterdama na Exchange Telegraph Co. pravi, da je množica ljudi, večinoma ženski, prikorakala v ponedeljek zvečer iz Dunaja do Schoenbrunskega gradu, kjer stanuje cesar, in zahtevala poseben mir z Rusijo.

Več ženskam se je posrečilo, da so se izognile policiji in približale gradu, kjer so vzkliknile svoje zahteve pod okni cesarjevih zasebnih soban.

Prijete so bile, in grajsko stražo so pozneje opremili s strojnimi puškami. (Op. ur.) To brzojavko smo prevedli v veselje tistim, ki vse verjamejo.)

W. H. Taft povodom predsedniške kampanje leta 1908. Tedaj pa Coliseum še ni bil dogotovljen. V poslopiju je prostora za kakih 10,000 oseb.

St. Louis, Mo., 11. jun. — Mir in prosperiteta bosta tvorila podlago demokratske platforme, ki jo je potrdil predsednik Wilson.

St. Louis, Mo., 11. jun. — Progresivna stranka, ki omahuje vsled odklonitve Rooseveltove, bo prejkone povabljen, da se pridruži demokratski stranki.

Mehikanci proti Američanom.

Washington, D. C., 9. jun. — Po uradnih poročilih, ki so dospela sem, danes, se nadaljuje demonstracije proti Američanom v severni Mehiki, zlasti v državah Chihuahua, San Luis Potosi in Nuevo Leon. Čeprav se te demonstracije omejujejo v glavni stvari na hujskajoče govore in velike obhode, vendar je po konzularnih poročilih prebivalstvo tako razburjeno, da so videti najhujše bojzorni opravičene.

Ameriški državljani zapuščajo v vedno večjem številu deželo in bežijo čez mejo. Državni urad je že prej odredil, da naj konzularna zastopstva podpirajo begunce, kolikor je mogoče.

V vladnih krogih so o razvoju položaja resno v skrbeh, čeprav se te bojzarnosti ne raztezajo tudi na varnost ameriškega ekspedicijskega voja v Mehiki. Toda očitno je, da se ni mogoče preveč zanašati na nadziranje civilnega prebivalstva po Carranzovih četah. Protiameriška propaganda utegne tudi zadržati odgovor na nedavno noto, v kateri je mehiška vlada zahtevala umeknitev ameriških čet.

J. V. Steger najden mrtev.

Chicago, Ill., 12. jun. — John V. Steger, predsednik trdnje Steger & Sons Piano Manufacturing Co., je bil najden mrtev večerj v velikem ribniku v mestecu Steger, Ill., katero je sam ustanovil pred petindvajsetimi leti. Prejkone je po nesreči padel v ribnik in utonil.

POŠILJATELJEM DENARJA

v staro domovino javljamo, da so vse denarne pošiljate, za katere izda pooblastnico Amerik. Slovence bančni oddelk, popolnoma zajemane, da je vsakršna izguba ali odbitek nemogoča. Kadar mi zapišemo, da smo poslali 1000 kron, jih oni, na koga so naslovljene, tudi prejme celih 1000 kron brez odbitka.

Poslujemo denar v staro domovino potom brezličnega brzojava (Wireless), a ne več kot 400 kron na enkrat, in sicer po navadnih cenah, samo še za naslov je treba plačati po 85c od vsake besede. Cena za 400 kron potom brezličnega brzojava na: Ivan Ivanovič, Ljubljana, Kranjsko (4 besede) \$51.00, a 100 kron pa za \$17.75.

Mi garantiramo vsako pošiljate, da bo sigurno sprejeta, ali pa vrnemo denar, kadar se nam dokaže, ali če se sami prepričamo, da denar ni bil izplačan, radi enega ali drugega vzroka.

Ako slučajno ne dobi pošiljatelj nobenega obvestila o denarju, in tako ne ve, če je bil prejet ali ne, mu mi na zahtevo izposlujemo izvirno potrdilo, opremljeno s poštnim pečatom, katero je prejemnik lastnoročno podpisal, ko mu je c. k. pošta izplačala denar v stari domovini.

Mi imamo v tem oziru najboljšo zvezo in najstrožji sistem, ker naš namen je zadovoljiti vsakogar, ki se posluži našega posredovanja.

Danes pošljemo v staro domovino:

Za \$ 75...K 5	Za \$ 17.50...K 125
" 1.50...10	" 20.95...150
" 2.30...15	" 24.45...175
" 3.00...20	" 27.95...200
" 3.70...25	" 35.00...250
" 4.40...30	" 41.90...300
" 5.10...35	" 48.75...350
" 5.80...40	" 55.75...400
" 6.50...45	" 62.75...450
" 7.20...50	" 69.50...500
" 8.55...60	" 83.50...600
" 9.25...70	" 97.50...700
" 11.35...80	" 110.75...800
" 12.75...90	" 138.50...1000
" 13.98...100	" 699.00...5000

Denar nam pošljite po bančnem "Draftu", ki ga dobite v vsaki banki skoro popolnoma zastojni, poštnem ali ekspres Money Order-om, ali pa v priporočnem pismu kar gotov papirnat denar.

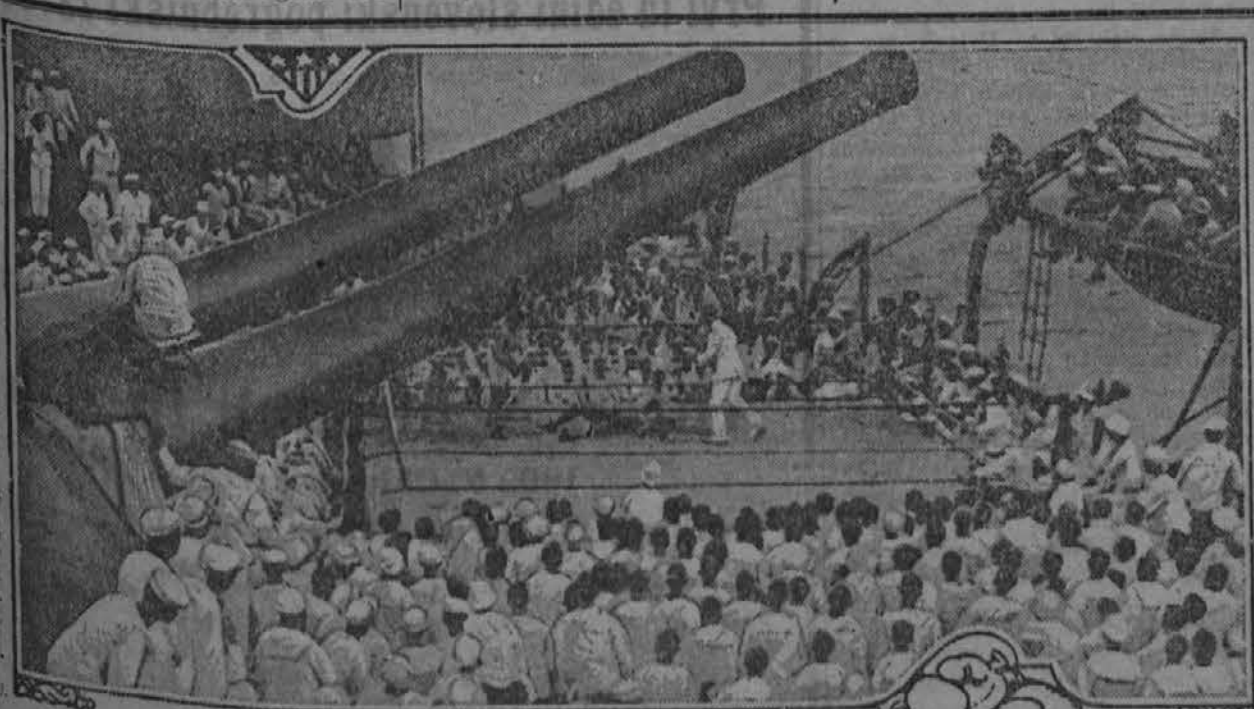
AMERIKANSKI SLOVENEK

bančni oddelk.

1006 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

ZDRUŽENIH DRŽAV MORNARJI SE UTRUJEJO ZA VOJNO.

Rokoborba je eden načinov za utrjevanje zdravja med mornarji Strica Sama. Slika kaže rokoborbo na krovu vojne ladje "Wyoming".

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski katoliški list za slovenske delavce v Ameriki ter glasilo Družbe sv. Družine.

Izdaja ga vsaki tork in petek
Slovensko-Ameriška Tiskovna Družba
Inkorp. l. 1899.
v lastnem domu, 1006 N. Chicago St.
Joliet, Illinois.
Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Naročnina:
Za Združene države na leto.....\$2.00
Za Združene države za pol leta.....\$1.00
Za Evropo na leto.....\$3.00
Za Evropo za pol leta.....\$1.50
Za Evropo za četrt leta.....\$1.00

PLAČUJE SE VNAPREJ.

Dopisi in denarne pošiljke naj se pošiljajo na:

AMERIKANSKI SLOVENEK
Joliet, Illinois.

Pri spremembi bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznani POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Dopise in novice priobčujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo.

Rokopisi se ne vračajo.

Cenik za oglase pošljemo na prošnjo.

AMERIKANSKI SLOVENEK
Established 1891.

Entered as second class matter March 11th, 1913, at the Post Office at Joliet, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

The first, largest and only Slovenian Catholic Newspaper for the Slovenian Workingmen in America, and the Official Organ of Holy Family Society.

Published Tuesdays and Fridays by the

SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO.
Incorporated 1899.

Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Iz slovenskih naselbin.

Joliet, Ill., 12. jun. — Program gledališke predstave, s katero nas razveseljuje gradnja trgovskega in osmega razreda naše župnijske šole sv. Jožefa prihodnje nedelje popoldne v Sturnovi dvorani, objavljamo prihodnjič. Program je zelo raznovrsten, tako da bo vsem gledalcem in poslušalcem ustrezeno.

— Spominska plošča. Letos bode obhajala naša župnija Sv. Jožefa 25-letnico svojega obstanka in cerkveni odborniki, zbrani na svoji seji dne 25. maja so jednoglasno sklenili, da se ob tej slavnosti ne sme pozabiti ustanovitelj župnije Sv. Jožefa — pok. e. g. Father Sustersič in da naj bi se temu vrlemu možu v spomin vzdala v cerkvi Sv. Jožefa — spominska plošča. Ta prekrasna misel naših cerkvenih odbornikov je bila pozdravljena z navdušenjem od zbranih zastopnikov naših slovenskih društev na seji dne 4. junija.

— Rev. John Plaznik, naš kaplan, se je mudil v sredo in četrtek zadnjega tedna v misijonski službi v Iron Mountain, Mich., kjer je spovedal in obhajal tamošnje naše rojake. O tej priliki je posetil tudi Rev. L. Klopčiča v Calumetu, Mich.

— Poroka. Danes popoldne ob 9. uri sta bila poročena v poljski cerkvi Sv. Križa g. John Nemanich, sin pokojnega Matt Nemanicha, in gdnca. Loretta Shimschok. Tovariša sta bila gg. Frank Petrovič in Steve Stanfel, tovarišici pa nevestina sestra in neka prijateljica. Bilo srečno!

— Smrtna kosa. Včeraj popoldne je bil pokopan sinček g. Frank Rogla, star 21 mesecev. — Rojaku A. Mau-serju je umrla hčerka, stara 10 let in pol. — Družini Barbich na 1317 N. Hickory st. je umrl 3letni sinček Josip. Vsem naše sožalje.

— Rojak oropan za \$830. Rojak Anton Gunde iz Charlestone, W. Va., je prišel s svojo družino v Joliet zadnji petek zvečer. Namenjen je bil v Nay-lor, Mo., kjer si je mislil kupiti od g. Grama neko farmo. Potoval je iz Charlestone čez Columbus, Ohio, in tam se je ustavil, da presede na vlak druge železniške proge. Ko je šel proti kolodvoru, so prišli za njim trije neznanci. Prvi mu je v angleškem jeziku rekel: "Jaz sem detektiv. Ti si pobral denar, ki ga je izgubil tale mož," in pokazal je na svojo ro-seda. Naš rojak je odgovoril, da ni ničesar pobral. Namišljeni detektiv pa mu je zdajci segel v notranji žep v suknji in potegnil denarnico, rečel: "Tale si pobral. Sedaj pa beži, dne

prideš pod ključ." In med tem ko je naš rojak, ves osupel in zbežan, klical na pomoč, so premeteni zmikavci izginili izpred njegovih oči z njegovo denarnico, ki je bilo v nji \$830 v gotovini. Tega denarja ne bo videl nikdar več, čeprav se je takoj obrnil na policijo v Columbusu in mu je ta obljubila, da bo izzvočile zasledovala. Iz Columbusa je naš okradeni rojak od-potoval potem v St. Louis, Mo., ker je imel do tam vozne listke že prej kupljene. V St. Louisu pa so mu sočutni rojaki oskrbeli vožnjo do Joliet, kjer misli ostati s svojo družino, dokler si ne zasluži dovolj denarja, da si kupi farmo. Nikarte nositi večjih vsot s seboj na vožnji!

— Skočil v kanal in utonil je v soboto popoldne Matt Lisac, 1117 N. Bluff st., zapustivši petero otrok in ženo, s katero že osem tednov ni več živel skupaj. Rodom je bil Hrvat od Ravne gore.

— Tedenski polprazniki za jolietске prodajalnice se začno v sredo 12. jul.

— Pisma na jolietski pošti imajo: Brijak Mike, Bujanec John, Mudrov-čič Marija, Petrošič Nikola in Slak Ludyk.

REV. JOS. ŠKURJU

nekoliko pojasnila na njegov članek v

Glasilu zadnjega tedna, ki se glasi:

"Ali nam je treba novih kato-liških podp. organizacij?"

V svojem članku omenja, da je kma-lu po prihodu iz stare domovine zašel v neki pripravljalni odbor, kar pa ni resnica, ker ni bil on nikdar član iste-ga. Še celo povabljen ni bil na sejo pripravljalnega odbora, temveč se je, kot neobdajateba, vstulil na sejo brez vsakršnega povabila. Čudno se nam je zdelo, da se je, kot novinec, toliko zanimal za našo stvar, a kot duhovnik, komur je napredek katoliških organi-zacij mar, je bil dobrodošel vsaj v začetku seje, ker smo mislili, da nam bo po svojih močeh pomagal. Žal, da smo se motili. In zdaj, ko ga več ni med nami, se je sam javno razkrinkal, da je na omenjeni seji igral vlogo špi-jona in kasneje efijanta. Radoveden sem, koliko to njemu koristi.

V omenjenem članku nadalje trdi, da se je ogovarjalo neko organizacijo in da je iz masčevanja do nas kar drugi dan po tisti noči pristopil v njo, itni, kar je oboje neresničeno in ostudna laž, še toliko ostudnejša, ker pride iz-pod peresa osebe, ki se predstavlja, kot zastopnik resnice. Mi predobro vemo, brez da nam on pove, da so or-ganizacije, posebno katoliške in slo-venske, prepotrebne za narod. Pov-darjalo in razpravljalo se pa je o po-trebi še enega slovenskega katoliškega podpornega društva in organizacije, da bodo naši rojaki lahko vanj pristo-pili in od njega prejemali več podpore v slučaju bolezni, ter v slučaju smrti pa več finančne tolažbe njih dediči; potem pa, da ne bodo naši ljudje ra-bili pristopati v tuja društva, ker vsa-kdo ve, da eno društvo ni dovolj, po-sebno če je človek oženjen. Po \$5.00 na teden še za samca ni dovolj za sa-mo hrano in je treba, da je vsak v dveh ali večih družinah, da se ne rabi zadolžiti v slučaju bolezni in da dru-žina ne trpi pomanjkanja. Rev. Škur morda po sebi sodi, ko pravi, da ni tre-ba več kot ene organizacije. V slu-čaju njegove bolezni njegova ne bodo gonili iz hiše, če vnaprej ne plača hrane in stanovanja. Drugače pa je z revnim delavcem, ki si komaj toliko zasluži, da pošteno shaja dokler je zdrav in vsak dan dela, posebno še, če ima kaj družine. Če ne dobi več kot \$5.00 na teden podpore, kot jo navad-na društva dajejo, je precej trda, če nima kaj prihrankov. Kar je pa na oni seji govoril Rev. Škur je brez vsa-kega pomena, ker itak ni spadalo na sejo, pa tudi ga nismo ne pol razume-li. On je namreč iz Italije in rabi be-neško narečje. Slovenske šole zno-traj pravi, da nikdar videl ni, in zato ga v govoru poseka vsak naš kratko-blačnik.

Da se je Rev. Škur zmotil, ko je pi-sal omenjeni članek, ali pa amerikan-skih naših razmer še ne pozna, je do-kazano, ker je brez njegovega sode-lo-vanja v novo društvo v enem letu pri-stopilo toliko udov, da je ista v član-stvu prekosilo druga društva, ki so do 30 let stara. Skoro je težko verjeti, da bi bilo bolj bujno rastle, če bi bil on sodeloval. Pa tudi je to novo društvo v tem kratkem času izplačalo že nad \$1,000.00 bolne podpore svojim članom (icam), kar je najbrž večja vsota, kot jo je izplačalo katero staro društvo v istem času.

Nadalje Rev. Škur hvali na vse pre-tege neko osebo, kot praktičnega kato-ličana. Sicer pa je star pregovor, da ni vse zlato, kar se svetli.

Mi Jolietčani smo se Rev. Škurju najbrž zamerili, ker se nismo poga-njali, da bi on ostal naš župnik, za kateri posel je toliko sposoben, kot zajec za bobnarja! Ali pa morda nam on na ta način hvaličnost skazuje, ker smo ga podpirali in ob nedeljah rado-voljno trpeli njegovo dolgočasenje.

Kakor znano je bil Rev. Škur tudi med ligaši in je baje daroval večjo vsoto v bisago, da bi jo poslali v Lon-don ali Ruso-Srbijo. Gotovo ga je do tega prignalo njegovo italijansko na-ravno čustvo, da s tem pripomore so-rojakom polentarijem, da se lažje po-laste slovenske Adrije. Znano je, da je bil tukaj večji prijatelj Italijanov, kakor pa Slovencev. Še celo v naši

POMAGAJMO REVEŽEM V SLOVENSKI DOMOVINI

Cenj. zastopnike Am. Slovencev o-simo, da blagovolijo o priliki opozo-riti naše naročnike in rojake v svoji odnosni naselbini na dejstvo, da Am. Slovencev nabira milodare v podporo slovenskim beguncem ter vdovam in sirotam padlih vojakov slovenskih. Kdor trka, se mu odpre. Trkati in prositi za največje rodne reveže, je častno in plemenito delo.

Milodare pošiljajte na: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

slovenski šoli je baje na vse pretege hvalil Italijane ter prorokoval, da po vojski bo ves slovenski narod poitali-janjen, in da se bo v naši šoli učilo italijanski jezik.

In tak človek, ki je tu le par mesecev in so mu naše razmere španska vas, naj bi nam svetoval, če rabimo več kot eno podporno društvo!

Toliko v primeru pojasnilo, da bo narod bolje poznal osebo, ki hoče brez povoda napadati.

Sicer pa ne verjamemo, da je Rev. Škur omenjeni članek sam spisal. To je najbrž delo katerega zdržarja, ki rabi Rev. Škurjevo ime za senco.

Kljub vsemu temu je novo sloven-sko katoliško podporno društvo usta-novljeno, lepo raste in že rodi obilen sad. Pa tudi si naj zapomnijo vsi nje-govi nasprotniki, da bo to društvo še žive-lo in cvetelo, ko bodo oni že davno raz površja in brez vsakršnega sledu.

Jos. Klepec, eden kogar se tiče.

V NAŠI GORICI.

(Izvirno poročilo "Slovenec".)

Februarja 1916.

Po koledarju ima sicer prijeti po-mlad šele čez en mesec, toda pri nas začenja že sedaj. Krasne solnečne dni imamo, človek bi najraje pozabil, kaj se godi vsepovsod okrog nas, in šel le na sprehod napit se svežega zraka in navžit tega dobrodejnega solnca, ki je s svojo blagotvorno toploto baš dan-es tako radodarno dobim in slabim, prijateljem in sovražnikom. Da, tudi sovražniki tam za Kalvarijo skoraj go-tovo uživajo te solnečne dneve in brž-kone so baš iz tega vzroka posebno danes ves božji dan izredno mirni in tihi. Opoldne je krožil nad mestom laški letalec, nekaj prej je padlo brez škode blizu južnega kolodvora par šrapnelov — to je vsaj vojska današ-njega dne.

Tudi včeraj je bil lep dan. Vsepo-vsod si lahko videl po ulicah ljudi, šeta-joč se brez skrbi, kakor da ni več tam na briški strani nešteto sovražnih to-pov, ki so že tolikokrat bruhali smrt in ogenj proti naši lepi Gorici. Sicer se je slišalo nekaj strelcev od obeh strani, nekaj laških izstrelkov je letelo v sme-rti proti pokopališču, a to ljudi ni po-sebno vznemirjalo. Naletel sem na znanca, ki je pred laško vojno stanova-l v ulici vodeč od konca korza proti Malim Ročam, pa sva jo mahnila na sprehod do njegovega stanovanja. Vi-le po korzu so zelo trpele vsled laških granat, a naju včeraj ni nič vznemir-jal pogled na vso to razdejano najlep-še goriske ulice, saj je bilo vse tako tiho, da sva bila gotova, da se noben Lah ne bo upal motiti naju pri tem nedejskem sprehodu. V ulici Aquil-cia se je moj prijatelj spravil v svoje stanovanje, jaz sem ga pa čakal pred hišo in občudoval neverjetni učinek, ki ga ima ena sama težka granata, če zadene prav v polno. Lastnik hiše — trgovec Mazollini — bi se moral zjo-kati, če bi videl, kako je Lah "odrešil" njegovo hišico strehe in vsega, kar je bilo med zidovi. Gotovo bi se lepo zahvalil za tako "odreševanje"! Ko sem tako stal tam na cesti in videl vse-povsod okrog na stavbah in vrtil sledove laških granat, sem si skoro želel, da bi se moj spremljevalec ne mudil predolgo v hiši, da bi jo ubrala kar najhitreje nazaj proti domu. Kdo ve, če bi me tam od Ločnika ne opazil la-hko kak Lah in ne spustil sem kak ognjeni pozdrav, kajti pri teh ljudeh se ne more človek na nič zanesti, naj spuščajo večkrat na Rojice šrapnele, če gre kaka ženica tja dol proti Stan-drežu, vsaj tako so mi pravili ljudje. No, jaz se jim najbrže ne zdim toliko vreden, da bi kaj izstrelili proti meni, zato so me tudi to pot pustili pri miru. Sicer ni to posebno laskava za me, a jaz jim tega gotovo ne bom zameril, ker sem zelo ponižen človek in imam mir nad vse rad! Zadovoljen sem pa bil, da se je kmalu prikazal moj prija-telj zadovoljnega obraza, da je našel v svoji spalnici opravo še celo, dočim je več šrapnelov precej svojeglavno prežračilo ostale sobe. Pripeljal je v roki en tak šrapnel. "Spica" mu je manjkala, a vsceno nisva bila gotova, je li prazen ali ne. Potežkal sem ga, zdel se mi je nekam sumljiv težak, za-to sem mu hitro svetoval, naj ga rahlo položi na tla in ne nosi s seboj. Pred dvema mesecema sem namreč sam vi-del, da s takimi rečmi ni šale. Neki vojak je nekaj manipuliral z neeksplo-dirano granato, pa se mu vnel le končni del — in ob obe roki je bil on, več drugih tam blizu stoječih pa je bilo opasno ranjenih. Od takrat imam še večji respekt pred takimi rečmi. Rajši preveč nego premalo previdno-sti — pa bi bilo mnogo, mnogo ne-sreč manj, — ker neeksplozirani laški izstrelki so ravno tako zahrbtni kakor Lah sami, ko ga imaš z največjo ob-

zirnostjo v rokah, ti lahko skoči v o-braz kakor mačka!

Ko sem se vrnil v mesto, sem bil zadovoljen, da sem vendar enkrat po-dolgit meseceh videl južni kolodvor. Kajti odkar je vojska z Lahi, se še ni-kdar nisem upal napraviti pot do kon-ca korza; čeravno sem skoro ves čas v Gorici. V Gorici smo se precej od-vadili sprehodov po mestu, če človek res nima opravka, tiči najraje doma; pod streho je vsaj malo varnejši nego zunaj na ulicah. Zato ne delam rad nepotrebnih poti po mestu, ker če bi kaj "ulovil", bi me gotovo nihče ne-po-miloval, temveč rekli bi: Prav mu sto-ji, kaj lazi brez potrebe okrog!

Ko sem bil pred par dnevi v Ljub-ljani, sem zaman stikal po tobakarnah za cigaretami in cigaretinim tobakom. Zato sem moral priti brez cigarete v Gorico v nadi, da so tu na fronti bo-lje preskrbljeni z duhanom nego v za-letju. Pa sem se motil. Tudi tu se morajo kadilci cigarete radi ali neradi privajati smotkam, ki jih pa tudi ni v izobilju. Vojska je huda šola, v kateri se bomo radi ali neradi morali marsi-čemu privaditi in marsičesa odvaditi — posebno mi moški!

Povdarjam: moški! Na sploh sicer našemu žensstvu ne smem in ne morem očitati ničesar, glede velikega dela naših žen in deklet moram reči: kljub z glav pred njimi in vsa čast jim! Pa veliko, veliko jih je, ki ne delajo ravno časti svojemu spolu. Posebno tu v Gorici. To vprašanje je eno najža-lostnejših poglavit življenja tu blizu fronte. Kdor ima oči odprte in vidi to in ono, mora z žalostjo prašati: Kam plovemo? Kaj bo iz tega, če pojde to tako naprej in če merodajni faktorji pravočasno z vso energijo ne posežejo vmes, da se kuga med našim ljudstvom ne razpase preveč. Videant consules...! Človeka mora to bolj bo-leti nego vse drugo po vojski povzro-čeno razdejanie. In kako razlagati ta-ke odredbe, kakor je n. pr. bila men-zidana za T. v naših gorah. Večina ljudi mora proč, le dekleta smejo o-stati, ker so potrebna kot perice... Upam, da morda vendarle ta stvar ni res, če je pa res — potem je to več kot žalostno!

V par dneh bi devet mesecev od pričetka laške vojne! Devet mesecev — dolga doba! In kaj je rezultat teh devetih mesecev za Italijo? Ravno tam so, kjer so bili prve dni, naprej ne morejo, ostane jim le pot nazaj. Naša straža ob Soči pa stoji trdnješa ka-kor kdaj prej in morda ni daleč dan, ko bodo naše zastave plapolale daleč onstran državni mejnikov. Potem u-boga Italija! Če kdaj, bo v tej vojni zaslužila, da se vresniči nad njo usoda premagancev: Vae victis... Govori se sicer, da bodo Lahi še enkrat poskusili svojo srečo in da bo to kmalu, a prej bo tekla Soča od morja navzgor, nego se bo kaka laška ofenziva posrečila. Za to jamčijo naše čete. Včeraj sem slišal v "Centralu" nekega Dalmatin-ca-četovodjo, kako so Lahi na nekem kraju, kjer je komaj par metrov raz-dalje med našim in njihovim jarkom, vrgli v naše vrste pismo, v katerem hvalijo junaštvo Dalmatincev, a jih prosijo, naj se pri napadu, ko prične laška ofenziva, zadržijo mirno in se pre-dajo. A Dalmatincev jim je odgovoril pismeno, naj naznanijo natančno dan in uro ofenzive, da se bodo znali naši pripraviti na tak sprejem, kakršnega zaslužijo italijanski lovopli! Dokler imamo take čete, dokler vlada med našim itak duh, spimo tostran Soče lahko brez skrbi. Laški vojaki ne pri-dejo drugače čez nego kot ujetniki! B.

POROČNIK KONJOVIČ O LETAL-NEM NAPADU NA VALONO.

Dopisniku "Az Esta" je opisal linjski ladinski poročnik Demetriji Konjo-vič, ki je nedavno rešil pri Valoni svo-je tovariše gotove smrti, napad na Valono tako-le:

Vse je bilo le manever v zraku, le s to izjemo, da me je oplazilo nekaj kro-gel. Ob krasnem vremenu smo se dvignili štiri hidroplani 30. marca ob 8. zjutraj. Pod nami se je lesketalo morje v žarkih vzhajajočega solnca, od daleč so se bliščali snežni vrhovi gora. Začetkom se nismo dvignili visoko in smo se držali v gotovi raz-dalji do 2000 metrov, le četrto letalo se je prednjim trem bolj blizalo. Mor-je je bilo mirno, sijalo je solnce, raz-gled je bil krasen. Brzino je zaviral nekoliko slab veter. Dvigali smo se vedno višje, preleteli smo Drač, po-pustili morje na desni in leteli naravnost proti Valoni. Ob pol 11. so kri-žarila vsa štiri letala nad valonskim pristaniščem, kjer smo se ločili, ker je bila vsakemu letalu naročena druga naloga. Nad obrambnimi topovi na otoku Sasseno je plaval velik oblak. Vrgel sem prvo bombo in še opazil, da sem zadel, nato sem se hitro dvignil nad oblak, ki je tvoril varno zaščito pred sovražnimi krogli. Pri Pe-schieri so me sprejele baterije z red-nim ognjem, četudi nas niso mogli vi-deti in so le mogoe čuti ropotanje motorjev. V zraku smo pa slišali, ka-ko so tulile v pristanišču parne sirene alarm. Po dveh alarmnih streljih iz topov so otvorile baterije skupen o-genj na nas. Šestnajst topov je za-gromelo na migljaj, a zadela ni no-bena kroglica. Ko so se nahajala naša letala ravno nad baterijami, so umolnili hipoma topovi; zapazili smo, da so zapustili topničarji svoje topove in po-begnili v svoja križja. To me ni pre-senetilo, ker ko smo svojčas metali bombe na Drač, so opazovali naši pi-loti natančno, da so zapustili italijan-

ski topničarji svoje topove, ko so plu-la naša letala nad njimi in so zlezli v varna križja. Tudi zdaj so se laški topničarji skrili, srbski so pa ostali pri svojih topovih. Valonsko pristanišče je velik vojaški tabor. Nad šestdeset do 70 ladij smo našli: trgovske ladje, torpedne rušilce, vojne in bolniške lad-je. Posebno sem pazil na francoski parnik "Foudre", ladjo matico italijan-skih letal. Na njenem krovu sem za-pazil več letal. Obrambna baterija na obrežju je krepko delovala in je, vse kar je res, prav dobro merila. "Fou-dre" sem počastil s 50 kg težko bom-bo, ki je uničila neko francosko letalo in na robu poškodovala ladjo. Kvi-šku sta se dvignili nato dve sovražni letali. V pristanišče, tabore in v lope smo vrgli veliko bomb, opazovali smo na vojaških skladiščih več eksplozij. Letalni napad na Valono je trajal od pol 11. do četrta na 12. uro; ob pol 12. uri se ni nahajalo nobeno letalo v po-ročju sovražnih obrambnih baterij. Celot podjetje je trajalo pet in pol ure. Naša letala so preletela 470 km in so se vrnila vsa nepoškodovana.

Zaradi ženitve zaprt v blaznici.

Sin večkratnega milijonarja Henr. pl. Rantenthala v Rigi se je zaljubil v neko preprosto rusko dekle in je prestopil iz protestantske vere v pra-voslavno in se poročil z dekletom. Šele po poroki je izvedela rodbina o tem tajnem zakonu in skušala je na vse mogoče načine razdružiti novopo-ročence. Ker se pa mladi Rantenthal nikakor ni hotel udati zahtevam rodbi-ne, ga je ta dala sodno proglasiti za blaznega in internirati v blaznico. Mla-do Rusinjo pa je rodbina odpravila z denarno odpravnino. Pred par dnevi pa je Rantenthal nenadoma izginil iz blaznice in pribežal k svoji ženi, kjer ga je našla sodna komisija. Ker pa ga je komisija hotela zopet odpeljati v blaznico, je Rantenthal potegnil iz žepa revolver in je začel streljati na komisijo. Ustrelil je zdravnika, ki je bil pri komisiji in potem zbežal. Vse iskanje je bilo zaman; ubežnika niso več našli.

Narod brez zločincev

se brezdvomno morejo nazvati Island-ci. Statistično je namreč dokazano, da se od leta 1828 p ado leta 1892, to-rej v 64 letih, ni zgodil na Islandskem niti eden večji zločin, razen nekega umora leta 1892. Zaradi tega je um-ljivo, da v Islandiji nimajo pravih ječ in kaznilnic in da Islandska, ki obsega 1871 kvadratnih milj, nima več kot dva stalna nameščena policista. Kjer je malo policije, pravijo Islandci, tam tudi ni provokaterskih agentov in pre-stopkov.

Buchanan-Daley Co.

Desplaines and Allen Sts. JOLIET, ILLINOIS

Les za Stavbe in Premog

Največja zaloga v mestu

PREDNO NAROČITE DOBITE NAŠO CENO

TELEFONI 597

Square Deal Vsakemu

Union Coal & Transfer Co.

515 CASS STREET, JOLIET, ILL.

Piano and Furniture Moving.

Chicago telefon 4313. Northwestern telefon 418

Prvi in edini slovenski pogrebniški zavod

Ustanovljen 1. 1895.

Anton Nemanich in Sin

1002 N. Chicago Street

Konjušnica na 205-207 Ohio St., Joliet, Ill.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj zavod, ki je eden največjih v mestu; ima lastno zasebno ambulanco, ki je najlepša v Jolietu in me-tvaške vozove in kočije.

Na pozive se poslužuje vsak čas ponoči in podnevu.

Kadar rabite kaj v naši stroki se oglašite ali telefonajte. Chicago tel. 2575 in N. W. 344.

Naši kočijaži in vsi delavci so Slovenci.

LOKALNI ZASTOPNIKI (ICE "A. S.")

Allegheny, Pa.: John Mravint.
Aurora, Ill.: John Kočevar.
Aurora, Minn.: John Klun.
Bradley, Ill.: Math. Stefanich.
Bridgeport, O.: Jos. Hočevar.
Chicago, Ill.: Jos. Zupancič.
Calumet, Mich.: John Gosenc.
Cleveland, O.: Jos. Russ in La.
Kusljan.
Chisholm, Minn.: John Vesel.
Collinwood, O.: Louis Novak.
Delmont, Pa.: Jos. Pavlich.
Denver, Colo.: George Pavlakov.
Ely, Minn.: Jos. J. Peshel.
Enumclaw, Wash.: Jos. Malner.
Gilbert, Minn.: Frank Ulchar.
Gowanda, N. Y.: Frank Zore.
Great Falls, Mont.: Mat. Ulrich.
Hibbing, Minn.: Frank Golob.
Houston, Pa.: John Pelhan.
Indianapolis, Ind.: John Radeč.
Iron Mountain, Mich.: Louis Ben.
Ironwood, Mich.: M. J. Mavrin.
Kansas City, Kans.: Peter Majet.
La Salle, Ill.: Anton Kastello in
kob Juvancic.

Lorain, O.: Jos. Perušek.
Lowell in Bisbee, Ariz.: John Grl.
Milwaukee, Wis.: John Vodovar.
Moon Run, Pa.: John Lustrik.
Newburg (Cleveland): John Lep.
Peoria, Ill.: M. R. Papich.
Pittsburgh, Pa.: Anton Sneller.
Pittsburgh, Pa.: Urh R. Jakobich.
Pueblo, Colo.: Mrs. Mary Bub.
Rock Springs, Wyo.: Leop. Poljan.
Sheboygan, Wis.: Jakob Prestor.
So. Chicago, Ill.: Frank Gorenst.
Springfield, Ill.: John Peterel.
Soudan, Minn.: John Loushiu.
So. Omaha, Neb.: Frank Kompan.
Stambaugh, Mich.: Aug. Gregori.
Steelton, Pa.: A. M. Papich.
St. Joseph, Minn.: John Pogljajen.
St. Louis, Mo.: John Mihelcic.
Valley, Wash.: Miss Marie Torka.
Waukegan, Ill.: Matt. Ogrin.
West Allis, Wis.: Anton Skerjanc.
Whitney, Pa.: John Salmich.
Willard, Wis.: Frank Perovšek.
Youngstown, O.: John Jerman.

V onih naselbinah, kjer zdaj nimamo zastopnika, priporočamo, da zglašijo kdo izmed prijateljev našega sta, da mu zastopništvo poverimo. Želeli bi imeti zastopnika v vsaki slovenski naselbini.

Spoštovanjem,

Uprav. "A. S."

500 metrov globoko je padel

zrakoplovec Fernandez, kateri je nedavno vzletel v Nizzi 500 metrov visoko, pr čemur mu je pa eksplozivni motor. Fernandez je bil pri pri-mrtvev.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

V ZJEDINJENIH DRŽAVAH
SEVERNE AMERIKE.

Sedež: JOLIET, ILL.

Inkorp. v drž. Ill., 14. maja 1915
Inkorp. v drž. Pa., 5. apr. 1916

Vstanovljena 29. novembra 1914

Družbino geslo: "VSE ZA VERO, DOM IN NAROD." "VSI ZA ENEGA, EDEN ZA VSE."

GLAVNI ODBOR:

Predsed.—Geo. Stonich, Joliet, Ill. Podpred.—John N. Pasdertz, Joliet, Ill.
Tajnik—Josip Klepec, Joliet, Ill.

Zapis.—A. Nemanich, Jr., Joliet, Ill. Blagajnik—John Petric, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

1. Anton Kastello, La Salle, Ill. 2. John Stua, Bradley, Ill.
3. Nicholas J. Vranichar, Joliet, Ill.

FINANČNI IN POROTNI ODBOR:

Stephen Kukar, Joliet, Ill. Josip Težak, Joliet, Ill.
Math Ogrin, N. Chicago, Ill.

Glasilo: AMERIKANSKI SLOVENEK, Joliet, Ill.

maja na okoliškem celjskem pokopališču. — St. Ilj v Slov. gor. Umrila je Ana Stelcer, rojena Lopič.

— Železniška nesreča. V St. Jurju ob južni žel. se je zgodila dne 28. aprila ob 3. uri ponoči velika nesreča. Trčila sta namreč skupaj dva vlaka. Zgodilo se je pa to tako: Tovorni vlak, kateri navadno ob 3. uri jutraj stoji v St. Jurju, je stal na kolodvoru. Med tem časom pa, ko je stal tovorni vlak na kolodvoru, pa pridrvi drugi vlak in je trčil z vso silo v stoječi tovorni vlak. Slišal se je silen tresk, tako da se je zemlja stresla. Ljudje so mislili, da je potres. Rezdrobilo se je okoli 20 vozov, a najhujše je bilo pa poškodovanih pet vozov, namreč: en voz mila, en voz sladkorja, dva vagona strojnega olja in en prazen voz. Strojno olje se je razlilo po tleh in teklo v bližnji potok Voglajno. Ljudje so prihajali s posodo in so vozili in nosili olje domov. Škode je bilo na stotisoče. Lahko ranjene so bile tri osebe, drugih žrtev ni bilo. Delavci so hoteli delat in popravljat ter v stran spravljat razbite vozove. Delali so tako hitro, da so že lahko zvečer vlaki redno vozili semtertja.

— Novi ogrsko-slovenski vojni kurat. — Č. g. Karol Ficko, kaplan v Gornji Lendavi, je pozvan v vojnoduševniško službo. Na Veliko noč je v slovenskino pridigoval v mestu Pozsony našim vojakom. Dne 26. aprila pa je odpotoval proti bojni črti.

— Osem sinov pri vojaki. — Posestnica Cvilak na Kozjeku, občina Čersak pri St. Ilju v Slov. gor., ima osem sinov pri vojaki. Skoro vsi so na fronti. Za nekatere se ne ve, kje se sedaj nahajajo. Uboga vdova je sama z malimi otroci v svoji borni koči.

— Kapela pri Radgoni. — Kolikor se je moglo doznati, je bilo "upoklicanih" iz naše župnije dosedaj kakih 500 mož in mladeničev k vojakom. Od teh je ujetih do 25, mrtvih okrog 50, in nekaj že več mesecev pogrešanih. Da bi že skoraj ukačali konca teh krvavih dni!

— Žrtve vojne. Od Sv. Vida pri Ptujcu poročajo: S severnega bojišča nam je došla prežalostna vest, da je padel, zadet od sovražne granate, pridlen mladenič. Fran Furek, rojen v Gornji Pristavi. Rajni je bil vpoklican 15. marca 1915, star šele 21 let, pa je moral zapustiti svet. Poslovil se je od svojih domačih zelo težko, sluteč, da jih ne vidi nikoli več. Dne 22. junija 1915 je odinil na severno bojišče. Meseca julija je bil ranjen v prsi in je sčasoma malo ozdravel. Dne 28. novembra pa je odšel zopet na bojišče, kjer se je bojeval do 6. marca. — Padel je na južnem bojišču Ferdo Majhenič, vzoren gospodar in član izobraževalnega društva pri Sv. Andražu pri Velenju. Uradno poročilo se glasi: "Globoko ganjen mi je izvršiti žalostno dolžnost. Obvestiti vas moram o junaški smrti vašega soproga. Italijanski strel iz puške je našemu vrlému tovarišu tako nesrečno predel oboje gornji stegni, da je v kratkih minutah izkrevavel. Zvesto je izpolnil svojo dolžnost ter padel za dom in cesarja. Čast njegovemu spominu! Njegov grob je kar za postojanko njegovega vraga. Njegov bližnji tovariš je zagrebel. Označiti kraj mi zdej radi vojaške tajnosti ni dovoljeno." — Od Sv. Tomaža pri Ormožu poročajo: Pred več tedni je Anton Munda pisal dragim zadnje vrste: "Težko ranjen ležim že peti dan v bolnišnici. Veliko trpim, upam pa, da bo že spet bolje, če bo božja volja." Potem je umrl, ni bil na vsa pisma nobenega odgovora, ves klic zaman. Ali je pozabil na ljubljene stariše, ljubce sestre in brate, ko je poprej vendar pisal s pismom ponavljal le eno željo, vsakokrat dostavljajoč: "če je tako volja božja?" Ali se je izpolnila slutnja, ki jo je izrazil pri odhodu na bojišče, da ne bo nikdar več videl domače hiše in njih, ki ga bodo doma tako težko čakali? Prišel je naposled glas o njem, pa ne od njega, ampak od tujke roke pisano kratko poročilo, da Tončeta ni več med živimi, da je že dne 14. febr. v 20. letu svojega življenja podlegel težbi rani v bolnišnici na južnem bojišču. Rajni je bil blag, ljubezniv mladenič, zvesta opora svojih starišev. Njegova dva brata sta tudi na bojišču. — Jožef Orel je bil sin poštenih kmečkih starišev v Žekovcu, župnija Mozirje. Bojeval se je v Srbiji, potem je bil v Sarajevu, tam je postal deseterik in je bil ves čas v Srbiji in Črnigori. Bil je tako srečen, da ni bil ranjen, pač pa se je prehladil, potem pa je dobil dopust od 1. do 15. marca; doma pa je hitro podlegel boleznim v domači hiši. Lepo so mu stregle njegove mami in sestre, ker pa ni bilo mogoče dobiti zdravniške pomoči, je dne 18. marca preminul. — Od Sv. Petra pri Mariboru poročajo: V soboto 6. maja popoldne smo imeli prvi vojaški sprevid na Goro. V javni bolnišnici v Mariboru je namreč umrl dne 4. maja Fran Protner, kmet iz Dragučev, v 35. letu svoje dobe. Kot črnovojnik je služil v čuvajnem bataljonu v Mariboru in je zbolel na slepiču. Operirali so ga. A vnela se mu je pri tem še trebušna mrena. Tega srce ni preneslo, podlegel je. V svoji oporoki je zahteval, da ga pokopljejo na Gori v rodinski grob. Zapustil je troje nepreškrbljenih otrok. — Iz sredine Azije je prišla domov prve dni v mesecu maju dopisnica od ujetnika Martina Fidlerja iz Jarmovca, župnija Dramlje od dne 5. decembra 1915, da

Photos copyright by Survey Magazine.

OSBORNE IN ZASTARELA KAZNILNIŠKA MUČILA.

Thomas Mott Osborne, bivši reformni ravnatelj kaznilnice Sing Sing, nedavno oproščen obtožbe slabega vedenja med službo, naslikan v zastareli oglatni kletki, nekoč rabljeni kot kazen v newyorški kaznilnici; tudi progosta uniforma, ki jo so nosili nekoč vsi jetniki, in uniforma, ki jo je uvedel kot warden.

PRIMORSKO.

— Uničen italijanski zrakoplov. Črnovojnik Andrej Polanec, doma iz Huma pri Ormožu, poroča z italijanskega bojišča: Dne 4. maja v jutro ob petih se je vračal italijanski, kakih 20 metrov dolgi zrakoplov s svojega ponočnega poleta v smeri proti Gorici. Naši topničarji so ga obdali s šrapneli in aeroplani s strojnimi puškami. Končno je bil nekoliko pred Gorico smrtno zadet. Nagnil se je napik, strašen ogenj se je vsul in obdal ga je črn dim. Bil je v nekaj trenutkih z vsem skupaj uničen.

— Živina se izplača. Nek živinorejec iz celjske okolice piše: Živinorejci dobimo letos dokaj lepe denarce za našo živino. Mnogi imajo več odvisnega denarja.

— V ruskem ujetništvu. Čez 11 mesecev se je oglašil izruskega ujetništva Leopold Parant, doma iz Polzele, Založe št. 64, pri Celju, da je zdrav.

— Pozdrave pošiljajo: S soškega bojišča črnovojnika Andrej Blatnik in Emilij Čeh iz Slovenjgradca; Jožef Prešček od Sv. Štefana pri Zsmu, ki služi kot četovodja, deseterik Ivan Černe iz Trbovelj in praporščak Alojzij Kramberger; od topniškega oddelka iz tirolske vojne črte: deseterik Jernej Sitar iz St. Andraža pri Velenju, deseterik Ivan Zajc iz St. Ilja pri Velenju, predmojster Ivan Pustinek iz Škal pri Velenju, topničarji Jakob Pretnar iz Gorij pri Bledu, Martin Gorišek iz Primškega pri Litiji, Alojzij Colja, Jakob Corn, Leopold Černe, Jakob Korošec, četovodja Leopold Bizjak in Martin Kaiba, doma iz Celja. Alpinisti smučarji: deseterik Ivan Mir iz Rožičkega vrha, pešec Viktor Zamuda iz Dragotinskega vrha pri Sv. Juriju na Ščavnici, Jožef Štifter iz Radgone, Jožef Kupec iz Celja. — S koroške fronte: deseterik Alojzij Uhl, doma iz Jarenine; poddeseterik Alojzij Pupa, doma od Sv. Duha; pionir Feliks Nerad od Sv. Ruperta; poddeseterik Anton Mitri iz Postojne; pionir Ivan Dokl od Sv. Antona v Slov. gor.; pionir Fr. Planinšič od Sv. Lovrenca; Ivan Sedevčič; Friderik Selinšek, doma od Sv. Janža na Dravskem polju.

— Vazno! Vojni kurat Anton Peršuh (Feld-Pater, 87. Infanterie Regiment, Feldpost Nr. 73) naznanja, da se vprašalci o pogrešanih vojaki 87. pešpolka lahko obračajo z vprašanji nanj. Kolikor bo mogoče, bo rado-voljno ustregel.

— Smrtna kosa. Iz Sv. Križa na Murskem polju poročajo: Na Veliki tork 18. aprila je umrla v Stari Novici vasi od vseh spoštovana mladenka Antonija Norčič. Bolehala je za neozdravljivo boleznijo. A ni še dovolj ena mlada žrtev, zahteva se jih še več. Dne 5. maja je izdihnil v naši vasi tudi 17letni mladenič Jožef Čantala. Dolgotrajna bolezen ga je letos priklenila na bolniško posteljo, iz katere se je hitro preselil na mrtvaško.

— Umrila je učenka 6. razreda Mica Lukacič iz znane vrle Lukacičeve hiše v Središču.

— Nevarno obolen je stolni prošt in prelat Karol Hribovšek v Mariboru. Lotila se ga je pljučnica. Dne 9. maja je bil spreviden.

Res smo imeli lansko leto hude napade v Galiciji, ali takih, kot tukaj, pa še nisem občutil, to je nekaj groznega. Že 16 mesecev se nahajam na bojnem polju. Bil sem enkrat lahko ranjen, odlikovan z bronasto in srebrno hrabrostno svetinjo II. vrste. Čil sem in zdrav, četudi sem sedaj 1900 metrov visoko doma.

Upor v italijanski jetnišnici.

V kaznilnici v Jesi pri Ankonu so se uprli kaznjenci. Nek kaznjencec je nenadoma napadel jetniškega paznika ter ga davil toliko časa, da se je nezavesten zgrudil na tla. Potem ga je zaprl v svojo celico in oprostil večje število kaznjencev. Odprl je namreč ječe s ključmi, ki jih je vzel pazniku. Osvobodenci so bili nekoliko preglasni, vsled česar je prihitela jetniška straža z nasajenimi bajoneti v ječo. Jetniki so sneli vrata s tečajev in se zabarikadirali v nekem ozkem hodniku. Ko so prišli vojaki bližje, so začeli kaznjenci metati nanje vsakovrstne predmete, steklenice, vrče, posamezne dele postelj, kosove tlake itd. Več vojakov je bilo ranjenih. Končno se je posrečilo premagati uporne jetnike in jih zopet pozapreti v njih ječe.

Naznanilo!

Slavemu slovenskemu in hrvatskemu občinstvu v Jolietu naznanjam, da sem otvoril svojo

novo mesnico in grocerijo

na vogalu Cora in Hutchins cest, kjer imam največjo zalogo svežega in suhega mesa, kranjskih klobas, vse vrste grocerije in drugih predmetov, ki spadajo v mesarsko in grocerijsko področje.

Priporočam svoje podjetje vsem rojakom, zlasti pa našim gospodinjam. Moje blago bo najboljšje, najcistejše in tudi po zmerni ceni.

Spoštovanjem

John N. Pasdertz

Chicago tel. 2917

Cor. Cora and Hutchins St., Joliet, Ill.

IZ STARE DOMOVINE.

KRANJSKO.

— Letniki 1897-1866 ne bodo pred končano žetvijo upoklicani. Ker je razširjeno v javnosti mnenje, da bodo letniki 1897-1866, ki pridejo k novemu naknadnemu prebiranju, upoklicani kmalu pod orožje, se vnovič naglašajo, da letniki pred končano žetvijo ne bodo upoklicani pod orožje.

— Letnik 1865 in nova prebiranja. — Uradno se razglasi: Da se odstrani napačno mnenje, ki je nastalo, ker se letnika 1865 ni pritegnilo k novemu prebiranju, se uradno pojasni, da v letu 1865 rojeni, ki so pri prejšnjih prebiranjih bili spoznani za sposobne in sedaj opravljajo črnovojniško službo ali pa črnovojniško službo brez orožja, nimajo pravice zahtevati, da se jih odpušči iz službe. Ravno tako se lahko vpoklicijo pri prejšnjih prebiranjih za sposobne spoznane od letnika 1865, ki so bili oproščeni črnovojniške službe, če odpade razlog oprostitve. Posebej pa ni treba povdarjati, da se leta 1865 rojene, ki neopravičeno niso prišli k prejšnjim prebiranjem, lahko pokliče vsakčas k naknadnem prebiranju.

— Zupani in predsedniki žetvenih komisij ne bodo vpoklicani. Poljedelski minister Zenker je v pogovoru z zastopniki avstrijskih poljedelcev naznanil, da po odločitvi vojnega ministrstva zupani in predsedniki žetvenih komisij ne bodo pritegnjeni k črnovojniški službovanju. Tisti pa, ki so že bili vpoklicani, se bodo potem reklamacije oprostili vojaške službe.

— Dopusti vojakov na fronti. Vrhovno armadno poveljstvo je izdalo povelje, da dobe vojak, ki se nahajajo na fronti že dalj kakor 6 mesecev, vnovič dopust za 14 dni, vojak pa, ki se nahajajo izven fronte že dalj kakor 9 mesecev, dobe istotako vnovič 14dnevni dopust.

— Prošnje za vojaške dopuste. Uradno se razglasi: Vojaški-poljedelski, ki bi radi dobili dopust za kmečko delo, se morajo osebno prijaviti k raportu in tamkaj prošiti za dopust. Na prošnje, ki jih vlagajo svoji na vojno ali domobransko ministrstvo, se v bodoče ne bo več oziralo. Tudi ni več dovoljeno vlagati tozadevnih prošenj na poveljstvo dotičnega vojaškega oddelka ali nadomestnega oddelka ali zavoda, kajti prošnje za dopust, izražene pri raportu, zadostujejo popolnoma.

— Zopet italijanski zrakoplov. Iz Ljubljane poročajo: Ob izlivu Vipave pri Majnici je dne 4. maja priletel velik italijanski zrakoplov čez naše soške postojanke in krenil ob Idriji proti Ljubljani in Zalogu, ne da bi bil napravil z metanjem bomb kakšno škodo. Ko je hotel na povratku zopet čez soške postojanke, mu je zaprl pot enajst številnih baterij. Poleg tega se je spustilo več naših letalcev za njim. Zaman je poskušal srebrnosivi kit, da bi se odtegnil malim brzim avstrijskim zračnim borilec. Dvakrat tako brza bojna letala so ga preletela pri Dornpuku ter ga zadela z gorljivim izstrelkom. Goreč je padel vdoljivi zrakoplov na gorško vežbališče. Iz pogorjelih ostankov so potegnili trupla štiri letalcev. To je tretja uničena italijanska zračna ladja.

ŠTAJARSKO

— St. Ilj pri Velenju. — Dne 6. maja je umrla žena Jožefa Podveršan, 64. letarica. Zapustila je 3 hčere in

edinega sina, kateri je bil v vojni hudo ranjen in se ne ve ali je živ ali mrtev. Naj počiva v miru!

— Vojaka umrla. V Celju sta umrla vojaka 87. pešpolka Anton Kranjc in Janez Slogkan.

— Modra galica. Iz Maribora poročajo: Sliši se, da mnogo občin še ni razdelilo med vinogradnike modre galice, ki so jo skupno naročile po okrajnem zastopu. Okrajni zastopi so že pred par tedni dobili prvo pošiljatev. Vinogradniki so dobili od naročene množine samo eno četrtno, tako da imajo za prvo škropljenje dovolj galice. Kakor se je izvedelo, dobi Stajerska zopet več vagonov sveže galice iz tovarne v Ustju na Češkem. Vinogradnikom se torej ni treba bati, da ne bi dobili galice za silo. Poroča se tudi, da so ponekod opazili na trtah že prve znake peronospor.

— Smrtna kosa. Iz Stare ceste pri Ljutomeru. Neizprosna smrt je pretrgala nit življenja nadobudnega Frčka Šrajnerja, starega 6 let. V 14. dneš sta bila dva mrljica v hiši: dedek Jakob Šrajner in njih ljubeznivi vnuk, dočim sta sin Jožef, oziroma oče, vojak v bolnišnici v Tridentu in njegov brat Franc, bivši rudniški delavec, oba nevarno bolna. V sredi teh dveh tednov je tudi naglo umrl brat prvega, Marko Šrajner iz Lukavec. — Iz Zetala. Umril je v občini Nadole dne 30. aprila posestnik Franc Mohorko, ki je bil dolgo let daleč na okoli znan in spreten pomožni živinovozdravnik. Padla sta mu v sedanjih svetovni vojni tudi dva sina: Martin kot narednik na italijanski fronti, Jožef pa kot deseterik na srbskem bojišču. — St. Ilj pri Velenju. Dne 16. aprila je umrla žena Jožefa Podveršan, domače Rezarica. Zapustila je tri hčere in edinega, kateri je bil v vojni hudo ranjen in se ne ve, ali je živ ali mrtev. — Iz Sostanje. Dne 6. maja je umrl tukajšnji lastnik hotela "Avstrija", Zdravko Vasle. Lansko leto v začetku meseca maja se je preselil tusem iz Konjice, že bolehen sicer, pa vendar z upanjem, da se mu povrne zdravje in da se mu posreči zopet dvigniti ugled odlične narodne gostilne. Nemila smrt mu je prekinila njegove načrte. Zapušča vdovo s 5 otroci. Bil je ne samo podjeten, temveč tudi dober krščanski in naroden mož ter skrben oče svojih rodin. — Iz Celja. Umril je dne 7. maja posestnik in mestni občinski svetnik Janez Korošec, 41. letarica. Velika nesreča je zadela Abramovo hišo v Kladju. V teku enega tedna je nepremagljiva pljučnica oropala in iztrgala dobrih otrokom ljubljene očeta, skrbni ženi pa edino oporo, zlasti, ker je najstarejši sin Janez najbrž padel v vojni. Ranjki se je ločil od svojih v svojih najboljših letih, ko se ni izvršil svojega dela, ko je še najbolj mislil, kako bi osrečil svojo rodino. Kdo bo tolažil ubogo vdovo ter osmele deloma nedoračlih otrok? Bil je vedno skrben za izobrazbo svoje rodine, rad poslušal zanimive knjige, ki so mu jih otroci čitali, in tudi sam prebiral v prostem času slovenske liste. Umril je tudi Janez Krejan, posestnik na Čerenču. Dolga bolezen je tako dolgo izpodjedala njegovo življenje, da je nazadnje ugasnilo. Krejanova rodina bo težko prenašala ta udarec, zlasti, ker ostane sedaj na domu le mati z eno hčerko. Sinove je vzela vojna in ena hčerka je umrla pred nekaj leti. Pa smrt je šla še dalje. Umril je tesar Remih iz Stranj. Lani je še krepko pomagal pri tesarskih delih za cerkvene stavbe, zdaj ga ni več. — Breg pri Celju. Umril je Egid Vihar, črkostavec, posestnik in gostilničar. Pokopali so ga dne 5.

Vsakdo, ki je poslal denar v staro domovino

POTOM NAŠEGA POSREDOVANJA, JE ZDAJ

POPOLNOMA PREPRIČAN

DA DOSPEJO NAŠE DENARNE POŠILJATVE

ZANESLJIVO IN TOČNO

v roke naslovnikov, kljub vojnim zaprekam, v primernem času.

V stari domovini izplača denar c. k. pošta

100 kron pošljemo zdaj za \$13.98

MI GARANTIRAMO VSAKO POŠILJATEV

Pisma in pošiljatev naslovite na:

AMERIKANSKI SLOVENEK

BANK DEPT, JOLIET, ILL.

Povest o dveh mestih.

Napisal Charles Dickens. Iz angl. prevel Izidor Cankar.

(Dalje.)

Gospodična Pross je pritrčila, načrt je bil skrbno pripravljen. Ker je imel veliko časa, da se kot navadno metodično opravi, se je gospod Lorry prikazal k zajtrku v običajni snežnobeli srajci in lepih hlačah. Doktorja so poklicali kakor vedno.

Kolikor je gospod Lorry mogel spoznati iz nežnega in stopnjevanega zbljevanja brez naglice, ki se mu je zdelo najbolj varno, je doktor od začetka mislil, da se mu je hči poročila včeraj. Ko je gospod Lorry mimogrede, a namenoma omenil dan tedna in dan meseca, je jel premišljevati in računati in se je očitno zbežal. Sicer pa je bil tako miren, da je gospod Lorry sklenil poiskati si pomoči, ki jo je želel. Ta pomoč je bil on sam.

Ko so pozajtrkovali in je bilo pospravljeno, sta ostala z doktorjem sama. Gospod Lorry je začel presrečno: "Moj dragi Manette, jaz bi jako rad slišal Vaše mnenje o nekem zelo čudnem slučaju, za katerega se globoko zanimam; to se pravi, slučaj je zelo čuden zame; morda bo Vam, ki ste bolj poučeni, manj čuden."

Doktor je nemirno pogledal na svoje roke, ki so bile popačene od zadnjega dela, in je pozorno poslušal. Še prej je bil večkrat pogledal svoje roke.

"Doktor Manette," je dejal gospod Lorry, nežno se dotekniti njegove roke, "slučaj se tiče meni dragega prijatelja. Prosim Vas, poslušajte me in mi dobro svetujte zavoljo njega — in zlasti zavoljo njegove hčere — njegove hčere, moj dragi Manette."

"Če prav razumem," je rekel doktor s pridruženim glasom, "neka dušna bolezen —?"

"Da!"

"Bodite obsirni," je dejal doktor. "Naštetje podrobnosti."

Gospod Lorry je videl, da se razumeta, in je nadaljeval:

"Moj dragi Manette, to je stara in dolgotrajna bolezen, ki vsled nje silno trpi čutenje in čustvovanje in — in — kakor ste Vi izrazili — duh. Duh. To je bolezen, ki je bolnika mučila dolgo, a nihče ne ve koliko časa, ker on sam tega menda ne zna izračunati in ni sicer nobenega sredstva, da se izve. To je bolezen, ki je bolnik od nje okrevljal na način, ki ga ne zna popisati — kakor sem ga enkrat slišal javno pripovedovati. To je bolezen, ki je od nje okrevljal tako popolnoma, da je sedaj zelo umen mož, zmogel velikega dušnega napora in telesnega truda in v sposoben se vedno množiti svoje znanje, ki je že prej bilo zelo obširno. Toda bolezen se ga je žalibog, obmolnila je in globoko vzdihnil, "zopet lotila."

Doktor je vprašal tiho: "Za koliko časa?"

"Devet dni in noči."

"Na čem je bilo to opaziti? Domnevam," je pristavil in pogledal svoje roke, "da se je zopet jel pečati z delom, ki je v zvezi z njegovo boleznijo."

"Tako je."

"Ali ste ga," je vprašal doktor razločno in mirno, dasi še vedno s tihim glasom, "videl ize kdaj prej pri tem čudnem delu?"

"Enkrat."

"In ko se ga je bolezen nanovo polotila, ali je bilo v mnogih, ali v vseh ožirih kakor prvič?"

"Menim, da v vseh."

"Govorili ste o njegovi hčeri. Ali njegova hči ve, da se ga je bila bolezen zopet lotila?"

"Ne. Skrivali so to pred njo in jaz upam, da ji bo ostalo vedno skrito. Znano je le meni in neki drugi osebi, za katero se morem zanesti."

Doktor mu je stisnil roko in zamrmal: "To je bilo zelo lepo. To je bilo zelo obzirno!" Tudi gospod Lorry je stisnil njegovo roko in nekaj časa sta molčala.

"Moj dragi Manette," je slednjič dejal gospod Lorry kar najbolj oprežno in ljubeznivo, "jaz sem zgolj mož opravkov in se ne morem razpoznavati v tako zapletenih in težkih stvareh. Jaz nisem o tem dovolj poučen ter nimam potrebnega znanja in potrebujem Vašega sveta. Ni ga človeka, na čigar svet bi se mogel tako zanesati kot na Vašega. Povejte mi, kako je bolezen prišla? Ali se je bati, da se ga zopet poloti? Ali je mogoče to preprečiti? Kako je treba ravnati z njim, ako zopet zbolí? Zakaj se bolezen sploh ponavlja? Kaj morem storiti za svojega prijatelja? Se nihče ni tako srčno želel pomagati prijatelju, kot jaz želim, če bi le vedel, kako. Toda jaz ne vem, kaj naj počnem v takem slučaju. Če mi Vaša bistrumost, znanje in izkušenost pomaga na pravo pot, bom morda lahko veliko storil brez pomika in navodila zmornega tako malo. Razpravljajva, prosim, o tem; prosim, pojasnite mi malo to stvar in me poučite, kako bi se mogel izkazati bolj koristnega."

Doktor Manette je po teh resnih besedah sedel zamišljen in gospod Lorry ni hotel vanj siliti.

"Verjetno je," je dejal doktor trdom pretrgavši molk, "da ponovna bolezen, ki ste jo popisali, moj dragi pri-

jatelj, ni prišla bolniku popolnoma ne-nadano."

"Ali se je je bal?" se je gospod Lorry drznil vprašati.

"Zelo." Ko je to izgovoril, je ne-hote vtrepetal.

"Ne morete si zamisliti, kako tak strah tlačí bolnikovo dušo in kako mu je težko — kako mu je skoro nemogoče — premagati se, da izgovori le besedico o stvari, ki ga teži."

"Ali bi mu bilo bolje," je vprašal gospod Lorry, "če bi se mogel odločiti, da razodene komu skrivne misli, ki ga mučijo?"

"Mislim, da bi. Toda to je, kakor sem Vam rekel, skoro nemogoče. Menim celo, da je — v nekaterih slučajih — popolnoma nemogoče."

"In čemu pripisujete," je dejal gospod Lorry, lahno se dotekniti doktorjeve roke, potem ko sta obadva nekaj časa molčala, "ta novi napad?"

"Zdi se mi," je odgovoril doktor Manette, "da je vrsta misli in spominov, ki so bili prvotni vzrok bolezni, zopet nenavadno krepko oživele. Močno so se mu zopet pobudile, menim, skrajno bolesterne asociacije. Verjetno je, da se mu je že dolgo prej plazil strah v duši, da mu ne bi v posebnih razmerah in ob ugodni priliki te asociacije zopet oživele. Zastonj se je izkušal pripraviti na to; morda je postal valed napada, da se pripravi, manj sposoben prenašati jih."

"Ali bi se mogel spomniti, kaj se je zgodilo med boleznijo?" je vprašal gospod Lorry, a seveda malo obotavljaje.

Doktor se je potrt ozrl po sobi, od-majal z glavo in tiho odgovoril: "O tem ne ve ničesar."

"In sedaj glede prihodnosti," je nadaljeval gospod Lorry.

"Glede prihodnosti," je dejal doktor, zopet miren, "imam veliko upanja. Ker je nebo hotelo, da je to pot tako kmalu ozdravel, imam veliko upanja. Trpel je pod pritiskom nečesa skrivnostnega, se ga dolgo bal in ga temno slutil ter se mu ustavljal, a je slednjič vendar okrevljal, ko se je oblak razpršil; zato upam, da je najhujše minilo."

"To je dobra tolažba. Jaz sem Bogu hvaležen!" je dejal gospod Lorry.

"Jaz sem Bogu hvaležen!" je ponovil doktor, spoštljivo sklonivši glavo.

"Imam še dve stvari, ki bi se o njih rad poučil," je rekel gospod Lorry. "Ali smem nadaljevati?"

"Večje usluge ne morete storiti svojemu prijatelju." Doktor mu je podal roko.

"Prvič torej. On je delaven in nenavadno krepke volje. Z veliko vne-mo se posvečuje strokovnemu študiju proučevanju eksperimentov in mnogim drugim stvarim. Ali ne dela preveč?"

"Mislim, da ne. Morda je takega značaja, da vedno oneobhodno potrebuje dela. Morda mu je to deloma pri-rojeno in deloma posledica njegove dušne boli. Čim manj se peča z zdravimi stvarmi, tem bolj je nemara v nevarnosti, da se obrne v nezdravo smer. Morda je samega sebe opazo-val in prišel do tega zaključka."

"Vi ste gotovi, da se ne trudi preveč?"

"Menim, da sem popolnoma gotov."

"Moj dragi Manette, ali se ne trudi sedaj preveč mere —?"

"Moj dragi Lorry, dvomim, da bi se to tako lahko zgodilo. Dosedaj je bil preveč naper v eni smeri in potrebuje protitež."

"Oprostite mi kot usiljivemu možu opravkov. Recimo za trenutek, da se trudi preveč mere; ali bi se vsled tega bolezen utegnila ponoviti?"

"Mislim, da ne. Mislim," je dejal doktor s trdnim prepričanjem, "da je ne more nič obnoviti razen ene same vrste asociacij. Mislim, da se v bodoče ne more ponoviti, če se kdo ne dotakne nenavadno krepko te strune. Po tem, kar se je zgodilo, in po njegovem ozdravljenju je težko mogoče, da bi se ta struna zopet tako nasilno oglašila. Tolažim se in upam, da so okoliščine, v katerih bi se bolezen mogla ponoviti, minile."

Govoril je z negotovostjo moža, ki ve, kako lahka stvar more razrušiti težni sestav duha, in vendar s prepričanjem človeka, ki si je počasi pridobil gotovost v lastnih mukah in trpljenju. Njegov prijatelj ni mogel podirati tega prepričanja. Kakal se je bolj potolaženega in osrčenega, kot je bil v resnici, in se je lotil druge in zadnje točke. Čutil je, da je najtežja izmed vseh. Toda ko se je spomnil, kaj je govoril ono nedeljsko jutro z gospodično Pross, in ko se je spomnil, kaj je videl zadnjih devet dni, je spoznal, da se je mora lotiti.

"Recimo, da se je med boleznijo, ki je od nje k sreči okrevljal, pečal," je dejal gospod Lorry odkašljaje se, "a kovaštvom — recimo s kovaštvom. Mislimo si na primer v pojasnilu, da se je v hudih časih bil navadil delati v majhni kovačnici. Mislimo si, da so ga nenadoma zopet našli v kovačnici. Ali ni žalostno, da jo še vedno hrani pri sebi?"

Doktor si je zastnil čelo z roko in jel nerazumno točli z nogo po tleh.

"Vedno jo je hranil pri sebi," je dejal gospod Lorry, skrbno pogledavši

prijatelja. "Toda ali bi ne bilo bolje, da jo odstrani?"

Doktor si je še vedno zastnil čelo in tolkel nerazumno z nogo po tleh.

"Ali mi ne morete svetovati?" je vprašal gospod Lorry. "Dobro razumem, da je težko vprašanje. A vendar menim —" Tu je odmajal z glavo in potem utihnil.

"Glejte," je dejal doktor Manette obrnivši se po neprijetnem molku k njemu, "zelo je težko dosledno obrazložiti, kaj se godi globoko v duši tega ubogega moža. Nekdaj je tako željno hrepel po tem delu, in ko je prišlo, mu je bilo dobro došlo; s tem, da mu je nadomestilo mrlično delavnost možganov z mrlično delavnostjo prstov ter pozneje, ko je postal bolj izurjen, spretnost dušne muke s spretnost roke, mu je gotovo toliko otehalo trpljenje, da se ni nikoli mogel sprijazniti z mislijo odstraniti ga popolnoma. Celó sedaj, ko si menda več zaupa kot kdaj poprej in govori o sebi celo z neko samozavestjo, ga ob-haja pri misli, da bi utegnil potrebo-vati staro orodje in bi ga ne mogel nič več najti, nenadno čustvo groze, kakor otroka, ki se je izgubil."

Bil je kakor njegov primer, ko se je ozrl gospodu Lorryju v obraz.

"Toda ali ne ostaja — pomislite, da iščem sveta kot ubog mož opravkov, ki se peča le z materialnimi rečmi, kot z gvinejami, šilingi in bankovci — ali ne ostaja s stvarjo tudi misel? Če izgine stvar, moj dragi Manette, ali ne bo izgubil z njo tudi strah? Skratka, ali se ne vzdržuje bojazen, če ostaja kovačnica?"

Zopet je zavladala tišina.

"Glejte," je dejal doktor s trepetajočim glasom, "ona je tudi stara tovaršnica."

"Jaz bi je ne obdržal," je odgovoril gospod Lorry odkimavaje z glavo, kajti postajal je tem odločnejši, čim bolj je bil doktor nemiren. "Jaz bi pri-potočil, naj se žrtvuje. Želim le še Vašega dovoljenja. Prepričan sem, da slabo vpliva. Dajte, dovolite, prijatelj! Zavoljo njegove hčere, moj Manette!"

Bilo je čudno videti, kako se je bojeval sam s seboj.

"Naj se zgodi tedaj, v njenem imenu; dovoljujem. A jaz bi je ne odstranil v njegovi navzočnosti. Dajte jo odnesti, kadar ga ne bo; naj po-greši staro tovaršnico, ko se vrne."

Gospod Lorry je takoj obljubil in posvetovanje se je končalo. Dan so preživeli na deželi in doktor je popolnoma okrevljal. Naslednje tri dni je ostal čisto zdrav in štirinajsti dan je odpotoval, da se snide z Lucijo in njenim možem. Gospod Lorry ga je po-učil, kako so razložili Luciji njegov molk, in on ji je pisal v tem zmislu, tako da ni slutila ničesar.

Na večer onega dne, ko je odšel, je gospod Lorry šel z majhno sekuro, žago, dletom in ključem v njegovo so-bo, spremljan od gospodične Pross, ki je nosila svečo. Tu je ob zaprtih vratih ter s skrivnostnim in krivde se za-vedajočim izrazom razbil črevljarsko klop in akose, medtem ko je gospodična Pross držala svečo, kakor bi poma-gala pri umoru — za kar s svojim strahotnim obrazom res ni bila nepri-pravna postava. Takoj nato sta telo (ki sta ga prej v ta namen sesekala na kose) sežgala na kuhinjskem ognju, orodje, črevlje in usnje pa zakopala na vrtu. Razdiranje in skrivanje se zdi poštenim dušam tako podlo, da sta se gospod Lorry in gospodična Pross, ko sta izvrševala svoje delo ter nato odstranjevala vse sledove za njim, ču-tila in skoro tudi bila kot tovarša pri strašnem zločinu.

XX. POGLAVJE.

Prošnja.

Ko sta se mlada poročenca vrnila domov, je bil Sydney Carton prvi, ki je prišel čestitat. Bila sta le nekaj ur doma, ko je vstopil. Izpremenil se ni bil niti po obleki, niti v obnašanju, toda imel je osoren izraz zvestobe, ki ga je Charles Darnay sedaj prvič opazil na njem.

Počakal je prilike in poklical Dar-naya k oknu, da izpregovori z njim nasamem.

"Gospod Darnay," je dejal Carton, "jaz želim, da bi bila prijatelj."

"Upam, da sva že."

"Dovolj ste dobri, da morete to reči iz vljudnosti; toda jaz ne govorim iz vljudnosti. A če pravim, da želim, da bi bila prijatelj, ne menim tega popolnoma."

Charles Darnay ga je seveda dobro-voljno in prijateljski vprašal, kaj je te-daj praznaprav menil.

"Resnično," je odgovoril Carton smehljaje, "to laže razumem sam, kot morem Vam pojasniti. A vendar bom poizkusil. Spomnite se neke znamenite prilike, ko sem bil bolj pijan kot — kot navadno?"

"Spominjam se neke znamenite prilike, ko ste me prisilili priznati Vam, da ste pili."

"Tudi jaz se spominjam. Prokletstvo tistega slučajja me silno muči, kajti spominjam se ga vedno. Mislim, da mi bo to vračunano tisti dan, ko se bodo vsi dnevi zame končali. Ne vznemirite se; ne namerjam Vam pridigovati."

"Ne vznemirjam se prav nič; če ste resni; me to ne more vznemiriti."

"Ah!" je dejal Carton malomarno odmahnivši z roko, kakor bi to odgnal od sebe. "Pri tisti pijani priliki (ki je le ena izmed mnogih, kakor veste) sem bil neznosen s svojim pripovedo-vanjem, kako Vas imam rad in kako

Vas nimam rad. Želel bi, da to poza-bite."

"Saj sem že zdavnaj pozabil."

"Zopet zgolj vljudnost! Toda, gos-pod Darnay, meni ni tako lahko poza-biti, kakor Vi pravite, da je Vam bilo. Jaz tega nisem mogel nikakor pozabiti in zato mi prazen odgovor ne bo po-magal."

"Če je to bil prazen odgovor," je rekel Darnay, "Vas prosim, da opro-stite. Namerjal sem le opraviti brez-pomembno stvar, ki Vas v moje začu-denje tako teži. Izjavljam Vam na častno besedo, da sem to že zdavnaj pozabil. Moj Bog, kaj je bilo tu po-zabljeni! Ali se nimam spominjati ni-česar važnejšega spriču velike usluge, ki ste mi jo storili oni dan?"

"Kar se tiče velike usluge," je odgo-voril Carton, "Vam moram priznati, če že govorite o njej na ta način, da je bila le strokovna zvijača. Ne spo-minjam se, da bi se kaj menil za to, kaj se bo z Vami zgodilo, ko sem Vam jo storil. — Pazite! Jaz pravim: ko sem Vam jo storil; govorim o pre-tteklosti."

"Vi omalovažujete uslugo," je dejal Darnay; "toda jaz se nečem pripraviti z Vami zavoljo Vašega praznega od-govora."

"Čista resnica, gospod Darnay, ver-jemite mi. A oddaljil sem se od stva-ri; govoril sem o najinem prijatelj-stvu. Sedaj me poznate in veste, da sem nesposoben vsakega višjega in boljšega dušnega poleta. Ako dvo-mite o tem, vprašajte gospoda Stry-veja in on Vam bo povedal."

"Jaz si rajši ustvarim sodbo sam brez njegove pomoči."

"Prav. Vsaj to veste, da sem zani-karen potepuh, ki ni storil še nič do-brega in nikoli ne bo."

"Jaz ne vem, če 'nikoli ne bo!'"

(Dalje prih.)

Zapeka.

Ako se vam čreva ne izpraznejo vsaj enkrat vsakih 24 ur, imate zapeko. Ne puščajte tega. Rabite Severove Jetrne Kroglice (Severa's Liver Pills) zoper jetrne nepriroke, kakor zapeko, glavobol, omotico, zlatenico ali otrplih jeter. Cena 25 centov zabojev v vseh lekarnah ali od nas. W. F. Severa Co., Cedar Rapids, Iowa. — Adv.—June.

Rojaki in rojakinje širom Amerike! skemu podpornemu društvu.

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(The Holy Family Society)

Štev. 1 D. S. D., Joliet, Illinois.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod."

"Vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1916.

Predsednik.....George Stonich.
Podpredsednik.....Stephen Kukar.
Tajnik.....Jos. Klepec.
Zapisnikar.....John Barbich.
Blagajnik.....John Petric.
Reditelj.....Frank Kocjan.

Nadzorniki:

Nicholas J. Vranichar, John N. Pas-dertz, Joseph Težak.

To društvo sprejema rojake in roja-kinje iz vseh krajev od 16. do 55. leta in izplačuje bolniške podpore \$1.00 na vsaki delavni dan za 50c na mesec. Zavarujete se lahko za \$500.00 ali za \$250.00 pri D. S. D.

Redna seja se vrši vsako zadnjo ne-deljo.

Kdor želi pristopiti v naše veliko in napredno društvo naj se glasi pri pod-pisanem. Če mu ni mogoče osebno pri-ti, naj mi piše za podrobnosti in na-vodila in pošlje \$1 (en dolar), ta vsota se potem vračuna za pristopnino, da mu pošljem zdravniški list, pravila in dru-go. Če ni kandidat sprejet, razun-la-stne krivde, mu vrnem vplačani denar.

Pisma naslovite na:

JOS. KLEPEC, JOLIET, ILL.

Rojakom priporočamo sledeče blago.

Kranjski Brinjevec, zaboj (12 steklenic) za	\$12.00
Kranjski Slivovec, zaboj (12 steklenic) za	\$10.50
Baraga, zdravilno grenko vino, zaboj (12 steklenic) za	\$5.00
Ravbar Stomach Bitters, zaboj (12 steklenic) za	\$7.00
Kentucky Whiskey, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.50
S. L. C. Monogram, Bottled in Bond Quarts, zaboj (12 stekl.) za	\$10.00
Cognac Brandy, zaboj (12 steklenic) za	\$9.00
Holland Gin, zaboj (15 steklenic) za	\$12.00
Rock and Rye, Quarts, zaboj (12 steklenic) za	\$6.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$7.00
Californijsko Vino, zaboj (25 steklenic) za	\$6.00
Domache Vino, v sodih po 6 galonov, 10 galonov, 25 galonov in 50 galonov, galon po	75c

Z naročilom je poslati Money Order ali Bank Draft. — Pišite v sloven-skem jeziku na:

Slovenian Liquor Co., Joliet, Illinois.

Fred Lehning Brewing Co.
JOLIET, ILL.

PIVO V STEKLENICAH.

Cor. Scott and Clay Sts.,...Both Telephones 26....JOLIET, ILLINOIS

Dr. Richter's Pain Expeller

zoper revmatizem in trganje bolečine in otrplost členkov in mišic.

Pravo zdravilo je v zavoju, kakoršnega vidite na sliki.

Zavrnite vsak zavoj, ki ni zapечат s Richter Trade Mark.

25c in 50c vsak le-karnah ali pa pišite ponj naravnost na

F. Ad. Richter & Co.
74-80 Wash-ington Street
New York.

POZOR ROJAKINJE!

Ali veste, kje je dobiti najboljšo meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

Anton Pasdertz

se dobijo najboljše sveže in pre-jejene klobase in najokusnejše mesa. Vse po najnižji ceni. Pridite torej in poskusite naše meso.

Nizke cene in dobra postrežba naše geslo.

Ne pozabite torej obiskati nas v našej mesnici in groceriji na vog-lu Broadway and Granite Street

Chic. Phone 2768. N. W. Phone 1114

Luka Pleše

HRVATSKO-SLOVENSKA

GOSTILNA

kjer točim najokusnejše pivo, fina do-mača in importirana žganja in vina ter prodajem dišeče smodke.

Se vsem priporočam v obilen obisk

1014 North Chicago St., Joliet, Ill.

Naročite zaboj steklenic

novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pljača

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405,

S. Bluff St., Joliet, Ill.